

**ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏԻ ԶՈՐԱՎԱՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ
ԱՆՎԱՆ N12 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ**

«ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԱՐՀԵՍՏԱՆՈՑ»

Խմբակի ծրագիր

2023-2024 ուստարի

Խմբավար՝ Դիանա Գասպարյան

/ շաբաթական՝ 2 ժ. տարրական խումբ

2 ժ. միջին խումբ

տարեկան՝ 136 ժ./

«ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԱՐՇԵՍՏԱՆՈՑ»

Բացատրագիր

«Երաժշտական ներկայանակ» խմբակի ծրագիրը ներկայացված է աղյուսակի տեսքով:

Աղյուսակները կազմված են հետևյալ բաժիններից՝

1. Թեմայի անունը, ժամաքանակը
2. Նպատակները
3. Խնդիրները
4. Վերջնարդյունքները
5. Բովանդակությունը

Ծրագրում ներկայացված են թեմաներ և երգեր, որոնք նախատեսված են համադպրոցական միջոցառումներ իրականացնելու, աշակերտների ընդհանուր զարգացման և գեղագիտական ճաշակ ձևավորելու նպատակով:

Ծրագրում նշված է ընդհանուր ժամաքանակը ուսումնական տարվա համար, թեմայի վերնագիրը, տրամադրվող ժամաքանակը, նպատակները, խնդիրները, ակնկալվող վերջնարդյունքները՝ հիմնական շեշտը դնելով սովորողի գիտելիքների, երաժշտական և ստեղծագործական կարողունակությունների և հմտությունների զարգացման վրա:

Խմբակի ծրագիրը նախատեսված է տարրական և միջին դպրոցի տարիքային խմբի աշակերտների համար:
Յուրաքանչյուր խմբի հետ նախատեսվում է պարապել շաբաթական երկու ժամ:

«ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԱՐՀԵՍՏԱՆՈՑ»

ԾՐԱԳԻՐ

Շրջակա աշխարհը և երաժշտական արհեստանոցը 7 ժամ	
Նպատակ	
Ծանոթացնել աշակերտներին երաժշտական աշխարհի կարևոր տարրերին և բնութագրիչներին, գործիքներին, որոնցով հնարավոր է ստեղծագործել երաժշտական արհեստանոցում:	
Խնդիր	
Ձարգացնել և ձևավորել երաժշտական արվեստի գեղեցկությունը, բազմաբովանդակությունը և ներդաշնակությունը զգալու կարողունակությունը:	
Վերջնարդյունք	
Աշակերտները կկարողանան ներկայացնել երաժշտական արհեստանոցի գործիքները, որոնք նպաստում են ստեղծագործելու, ունկնդրելու, վերլուծելու կարողությանը:	
1 Բարի գալուստ երաժշտական արհեստանոց: 2 Երգչախումբը և ձայները: 3 Երաժշտական ժամանցի ստեղծում, դիտարկում: 4 Նոտաների ստեղծումից մինչ մեր օրերը: 5 Նոտագրություն: 6 Տևողություն: 7 Ինքնուրույն աշխատանք նոտագրության վերաբերյալ մեղիա տեխնոլոգիայի կիռարմամբ համակարգիչների սենյակում https://www.musicca.com/ru/uprazheniya/noty	
Երգչախումբը երաժշտական արհեստանոցում 9 ժամ	
Նպատակ	
Ծանոթացնել երգչախմբային կանոններին, խմբերգային ստեղծագործությունը ընթերցելու, վերլուծելու և ճիշտ առոգանությամբ կատարելու ձևերին:	
Խնդիր	
Ձևավորել խմբերգային ստեղծագործությունը ընթերցելու, վերլուծելու, կատարելու կարողունակությունը:	

Զարգացնել լավ առողջանությունը, բառերը ճիշտ արտահայտելու կուլտուրան:

Վերջնարդյունք

Սովորողը կկարողանա ընթերցել, վերլուծել, կատարել խմբերգային ստեղծագործությունը ըստ համապատասխան տեսիտուրայի, մաքուր հնչերանգով, ճիշտ կեցվածքով՝ խմբերգային երգեցողության կանոններին համապատասխան:

8 Ձայնը և իր առանձնահատկությունները:

9 Լադ, տոնայնություն:

10 Չափ:

11 Տեմպը և նրա տեսակները:

12 Ձայնավարժություններ առաջին և երկրորդ օկտավայի սահմաններում սեկվենցիաներով:

13. Ընթերցանություն թերթից նոտաներով երգեցողության միջոցով:

14 -15 «Սեպտեմբերի 1» երգը խոսք. հեղ.՝ Նաթելլա Մաթևոսյան երաժշտ.՝ Եվա Գևորգյանի / ծանոթացում, ունկնդրում, երգեցողություն/:

16 Երգչական ունակություններ՝ շնչառություն, առողջանություն, լարվածք:

Անսամբլը արհեստանոցում 7 ժամ

Նպատակ

Ծանոթացնել անսամբլ հասկածությանը, նրա տեսակներին և առանձնահատկություններին:

Սովորել երգել պահպանելով անսամբլի կանոնները:

Դաստիարակել սեր և հարգանք Հայրենիքի նկատմամբ:

Ինդիք

Զարգացնել խմբային երգեցողությունը, զարգացնել խմբավարի շարժումները և ժեստերը ճանաչելու կարողունակությունը:

Վերջնարդյունք

Կսովորի երգել խմբով, մաքուր հնչերանգով, նվագակցության ներքո, կամ ակապելլա: Կսովորի զգալ անսամբլը:

17 Մասնակի անսամբլը և նրա առանձնահատկությունները:

18 - 20 «Մեր Հայրենիք» խոսք. հեղ.՝ Միքայել Նալբանդյան երաժշտ.՝ Բարսեղ Կանաչյան:

21-23 «Տոնդ շնորհավոր իմ անկախ Հայաստան» խոսք՝ Սաթի Գևորգյան, երաժշտ.՝ Եվա Գևորգյանի:

Արհեստանոցի մասնակիցները շրջագայում են դասական երաժշտության հետքերով և մասնակցում են հոգևոր քաղաքի և մայրաքաղաքի տոնին 20 ժամ

Նպատակ

Ծանոթացնել հայ և միջազգային դասական հեղինակներին: Մասնավորապես հայ անվանի կոմպոզիտոր՝ Վլադիլեն Բալյան (100-ամյակ), ռուս կոմպոզիտոր Միխայիլ Գլինկա (220-ամյակ), Արամ Խաչատրյան 120 ամյակ, գերմանացի կոմպոզիտոր Կրիստոֆ Գլյուկ (310-ամյակ) ստեղծագործական կարողություններին:

Ուսուցանել երգեր, որոնք նվիրված են Էջմիածնի և Երևանի տոնին, ուսուցչի տոնին:

Դաստիարակել սեր դասական, ազգային, հոգևոր երաժշտության հանդեպ, ուսուցչի դերը և աշխատանքը գնահատելու կարողությունը:

Խնդիր

Զարգացնել դասական երաժշտությունը զգալու և գնահատելու կարողությունը, համաշխարհային մշակույթի ներկայացուցիչներին ճանաչելու կարողությունը:

Ձևավորել գեղագիտական ճաշակ:

Զարգացնել մաքուր հնչերանգով երգերը կատարելու կարողությունը:

Վերջնարդյունք

Կներկայացնեն հայ և այլ ազգի աշխարհահռչակ կոմպոզիտորների ստեղծագործական գործունեությունը:

Կկատարեն երգեր, նվիրված՝ Էջմիածին և Երևան քաղաքներին, ուսուցչի տոնին: Կերգեն հոգևոր երգեր:

24-25 «Առաջին քայլեր» հեղ.՝ Լիանա Հարությունյան:

26-27 «Սիրելի ուսուցիչ» խոսք՝ Ա. Սահակյանի, երաժշտ.՝ Ա. Հեքիմյանի

28-29 «Մեսրոպ Մաշտոց» երգի ուսուցում:

30 «Էջմիածին քաղաքի օրհներգը» հեղ. Ավետ Բարսեղյան, Մարինե Մխիթարյան:

31 «Հրաշափառ Աստված»:

32-33 «Եկեղեցին հայկական»:

34-35 «Երևան, Երևան» հեղ.՝ Արմեն Մանդակունյան:

36 «Երևան» հեղ.՝ Էդգար Գյանջումյան:

37 Վլադիլեն Բալյան 100 ամյա տարելից, կյանքը և ստեղծագործական ուղին:

38-39 Միխայիլ Գլինկա 220-ամյա տարելից, կյանքը և ստեղծագործական ուղին:

<p>40-41 Արամ Խաչատրյան 120 ամյա տարելից, կյանքը և ստեղծագործական ուղին «ՄԵԾԱՐՄԱՆ ՑԵՐԵԿՈՒՅԹ»:</p> <p>42-43 Կրիստոֆ Գլյուկ 310-ամյա տարելից, կյանքը և ստեղծագործական ուղին:</p>
<p>Արտահայտչական միջոցների տեսակները և նշանակությունը 7 ժամ</p>
<p>Նպատակ</p>
<p>Ծանոթացնել խմբերգային երգեցողության արտահայտչական միջոցներին, նրանց տեսակներին և նշանակությանը:</p> <p>Ուսուցանել երգեր նվիրված աշնանը և գույներին:</p> <p>Ծանոթացնել երաժշտական նրբերանգների տեսակներին:</p>
<p>Խնդիր</p>
<p>Զարգացնել երաժշտական նրբերանգները տարբերելու, զգալու և հմտորեն կիրառելու կարողունակությունը:</p> <p>Զնավորել բարձր գեղագիտական ճաշակ:</p> <p>Զարգացնել երաժշտական ստեղծագործության մեջ կենդանի շունչ զգալու կարողությունը:</p>
<p>Վերջնարդյունք</p>
<p>Կկարողանա կատարել երգեր, օգտագործելով երաժշտության: կատարողական արտահայտչական միջոցները / լեգատո, ստակատո, կուլմինացիա/:</p> <p>Կկարողանա կիրառել երգեցողության ժամանակ նրբերանգներ /կայուն և շարժվող, բնական և անբնական/:</p>
<p>44 Լեգատո, ստակատո, նոն լեգատո, կուլմինացիա:</p> <p>45-46 «Մեր սիրո աշունը» Ռ. Հախվերդյան:</p> <p>47-48 «Աշուն» Ռ. Հախվերդյան:</p> <p>49-50 « Գույներ» երաժշտ հեղ.՝Արթուր Գրիգորյան, խոսք՝ Համլետ Առաքելյան:</p>
<p>Ամանորին ընդառաջ 10 ժ.</p>
<p>Նպատակ</p>
<p>Ծանոթացնել ամանորյա, մանկական երգերին և նրանց հեղինակներին:</p>
<p>Խնդիր</p>
<p>Զարգացնել ծիսական երգեր չանաճելու, մաքուր հնչերանգով կատարելու կարողությունը:</p>
<p>Վերջարդյունք</p>

Կսովորեն մանկական, ամանորյա երգեր: Կճանաչեն մանկական երգերի հեղինակներին:

51-52 «Ձմռան երգը» խոսք՝ Վ. Վարդանյանի, երաժշտ.՝ Ս. Նաղդայանի

53-54 «Ամանոր» խոսք՝ Ա. Շահինյանի, երաժշտ.՝ Ս. Գալիկյան:

55-56 «Happy New Year»:

57-58 «Նոր տարի» Ա. Շահինյանի, երաժշտ.՝ Ս. Գալիկյան:

59-60 «Նոր տարի» հեղ.՝ Ռաֆայել Պատկանյան:

Հայրենիքն իմ տունն է 34 ժամ

Նպատակ

Սովորեցնել աշակերտներին հայրենասիրական երգեր:

Սովորեցնել երգեր նվիրված հայոց լեզվին, Հ. Թումանյանի ստեղծագործություններին:

Ծանոթացնել Ջորավար Անդրանիկի կյանքին և գործունեությանը: Ներկայացնել միջոցառում նվիրված Ջորավար Անդրանիկին և հայ ազգի հերոսներին:

Խնդիր

Ջարգացնել մաքուր հնչերանգով հայրենասիրական երգեր կատարելու կարողությունները, հայ զորավարներին և հերոսներին ճանաչելու և ներկայացնելու կարողությունները:

Դաստիարակել սեր և հարգանք Հայրենիքի, հայոց լեզվի և հայ մշակույթի նկատմամբ:

Վերջնարդյունք

Կերգեն հայրենասիրական երգեր, կներկայացնեն Ջորավար Անդրանիկին, Հովհաննես Թումանյանին և հայ զորավարներին: Կներկայացնեն հայ ազգի հերոսներին, որոնք իրենց կյանքը զոհեցին հանուն Հայրենիքի:

61-62 «Հայոց աշխարհ»:

63-64 «Քեզ համար Հայաստան» խոսք՝ Շ. Ազնավուր, երաժշտ.՝

Գ. Կառվարենց:

65-66 «Դարձյալ փայլեց Սասնա գլխին»:

67-68 «Հսկա երկիր էր Հայաստանը մեր»:

69-70 «Ով որ քաջ է»:

71-72 «Խոսեք, Հայաստանի լեռներ» խոսք՝ Հ. Շիրազի:

73-74 «Հայրենիք»:

75-76 «Սարդարապատ» հեղ.՝ Էդգար Հովհաննիսյան:

77-78 «Չքնաղ իմ երկիր Նաիրյան»:

79-80 «Սպարապետ»:

81-82 «Հասնինք Սասուն»:
 83-84 «Իմ Հայաստան» խոսք՝ Գ. Բանդուրյանի, երաժշտ.՝
 Զ. Ավագյանի:
 85-86 «Հայոց տառեր» խոսք՝ Գ. Բանդուրյանի, երաժշտ.՝
 Ալ. Հեքիմյանի:
 87-88 «Հայրենիքիս հետ» խոսք՝ Հ. Թումանյան,
 երաժշտ.՝ Ալ. Հարությունյան:
 89-90 «Անդրանիկին» Շերամ:
 91-92 «Քաջ Անդրանիկ» հեղ.՝ Համազասպ:
 93-94 «Անդրանիկ փաշա» հեղ.՝ Հայրիկ:

Արհեստանոցի բնակիչները դիմավորում են գարունը 22 ժամ
 Նպատակ

Սովորեցնել մանկական երգեր, մայրության նվիրված երգեր:
 Սովորոցնել հոգևոր երգեր, շարականներ, որոնք կապված են հայ
 առաքելական եկեղեցու տոների հետ:

Խնդիր

Զարգացնել բնական ու ճիշտ շնչառությամբ գեղեցիկ երգելու
 կարողությունը:
 Զարգացնել հոգևոր շարականները ճիշտ և մաքուր ինտոնացիայով
 կատարելու կարողությունը:
 Դաստիարակել սեր և հետաքրքրություն հայ դասական և հոգևոր
 ծիսական երգերի նկատմամբ:

Վերջնարդյունք

Կսովորի մաքուր հնչերանգով կատարել մանկական և հոգևոր երգեր:
 95 «Գարուն է գալիս» երաժշտ.՝ Ա. Հեքիմյան:
 96-97 «Մարտի 8-ի նվերը» խոսք.՝ Հ. Օհանյան երաժշտ.՝
 Ս. Սամվելյանի:
 98-99 «Մայրիկ» հեղ.՝ Սերգեյ Կարինյան:
 100-101 «Մայրիկ» հեղ.՝ Գուսան Իգիթ:
 102-103 «Մոր սերը» Գուսան Աշոտ:
 104-105 «Մոր երգը» խոսք՝ Հ. Պողոսյանի, երաժշտ.՝ Վ. Մելքունյանի:
 106-107 «Երազ» խոսք՝ Ս. Շահազիզի:
 108-109 «Էջմիածին ի հորէ» շարական:
 110-111 «Հրաշափառ» շարական:
 112 «Խորհուրդ Մեծ» շարական:
 113-114 «Ուրախ լեռ» շարական:
 115-116 «Մամա» խոսք և երաժշտ.՝ Ռիչարդ Մադլենյան:

Սուրբ Հարության տոներին ընդառաջ 10 ժամ
Նպատակ
Ծանոթացնել աշակերտներին հայ առաքելական եկեղեցու Սուրբ Հարության տոներին և երգերին: Սովորեցնել մաքուր հնչերանգով երկձայն և ակապելլա կատարել հոգևոր երգեր:
Խնդիր
Զարգացնել հոգևոր երգերը գեղեցիկ և մաքուր երգելու կարողությունը: Զարգացնել երգելու ընթացքում երաժշտական նրբերանգները զգալու կարողությունը: Զարգացնել հոգևոր երգերը ճիշտ շնչառությամբ կատարելու կարողությունը:
Վերջնարդյունք
Կսովորեն մաքուր հնչերանգով և ճիշտ շնչառությամբ կատարել հոգևոր երգեր: Կներկայացնեն Սուրբ Զատիկի խորհուրդը և նշանակությունը: 117-118 «ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱԻ»: 119-120 «Անուշ-անուշ» խոսք՝ Հ. Թումանյանի, երաժշտ.՝ Հր. Ավետիսյանի: 121-122 «Զնկլիկ» մշ. Հր. Ավետիսյանի: 123-124 «Բարի հրեշտակ» մշ. Հր. Ավետիսյանի: 125-126 «Ուրախացիր Սրբուհի»Մովսես Խորենացի:
Փառաբանենք հերոսներին 10 ժամ
Նպատակ
Սովորեցնել հայրենասիրական երգեր, ներկայացնել հայրենական պատերազմի զորավարներին և հերոսներին:
Խնդիր
Զարգացնել հայրենասիրական ոգով երգերը կատարելու կարողությունը:
Վերջնարդյունք
Կսովորեն մաքուր հնչերանգով երգել հայրենասիրական երգեր: Կճանաչեն մայիսյան հերոսամարտերում զոհված հերոսներին: 127-128 «Գուսանի ողբը» հեղ.՝ Համազասպ: 129-130 «Հզոր բանակ» խոսք և երժշտ.՝ Է. Սիրունյանի: 131-132 «Հայրենիքիս» խոսք՝ Հ. Վահանյանի, երաժշտ.՝ Կ. Երեմյան:

Սուրբ Հարության տոներին ընդառաջ 10 ժամ
Նպատակ
Ծանոթացնել աշակերտներին հայ առաքելական եկեղեցու Սուրբ Հարության տոներին և երգերին: Սովորեցնել մաքուր հնչերանգով երկծայն և ակապելլա կատարել հոգևոր երգեր:
Խնդիր
Զարգացնել հոգևոր երգերը գեղեցիկ և մաքուր երգելու կարողությունը: Զարգացնել երգելու ընթացքում երաժշտական նրբերանգները զգալու կարողությունը: Զարգացնել հոգևոր երգերը ճիշտ շնչառությամբ կատարելու կարողությունը:
Վերջնարդյունք
Կսովորեն մաքուր հնչերանգով և ճիշտ շնչառությամբ կատարել հոգևոր երգեր: Կներկայացնեն Սուրբ Զատիկի խորհուրդը և նշանակությունը: 117-118 «ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱԻ»: 119-120 «Անուշ-անուշ» խոսք՝ Հ. Թումանյանի, երաժշտ.՝ Հր. Ավետիսյանի: 121-122 «Զնկլիկ» մշ. Հր. Ավետիսյանի: 123-124 «Բարի հրեշտակ» մշ. Հր. Ավետիսյանի: 125-126 «Ուրախացիր Սրբուհի»Մովսես Խորենացի:
Փառաբանենք հերոսներին 10 ժամ
Նպատակ
Սովորեցնել հայրենասիրական երգեր, ներկայացնել հայրենական պատերազմի զորավարներին և հերոսներին:
Խնդիր
Զարգացնել հայրենասիրական ոգով երգերը կատարելու կարողությունը:
Վերջնարդյունք
Կսովորեն մաքուր հնչերանգով երգել հայրենասիրական երգեր: Կճանաչեն մայիսյան հերոսամարտերում զոհված հերոսներին: 127-128 «Գուսանի ողբը» հեղ.՝ Համազասպ: 129-130 «Հզոր բանակ» խոսք և երժշտ.՝ Է. Սիրունյանի: 131-132 «Հայրենիքիս» խոսք՝ Հ. Վահանյանի, երաժշտ.՝ Կ. Երեմյան:

133-134 «День победы» խոսք.՝Վ.Խարիտոնով, երաժշտ.Բ.

Տոլխմանով:

135-136 «Երդում հայրենիքին» խոսք՝ Ս.Մուրադյանի, երաժշտ.՝

Ռ. Պետրոսյան:

Հաշվետու համերգ: